

Bespreking van diverse boeken over ("het evangelie van Bijbel en Christendom worden bewust verdacht ge

Een van de drie Maria's ⁽¹⁾ die onder het kruis stonden, is bekend als Maria Magdalena. In de Schrift vinden we haar verschillende malen genoemd, en een van de bekendste geschiedenissen is die wel, dat Christus haar ontmoet in de hof van Jozef van Arimathéa. Ze was een aanzienlijke en welgestelde vrouw, die Christus diende van haar goederen. Ze was door Hem van zeven duivelen verlost. Dat betekent niet een verlossing van een sociale of zedelijke zonde.

Dr. Esther de Boer schrijft op blz. 37 van haar boek *De geliefde disciplin* over de zeven hoofdzonden, zoals de westerse kerk die zag, namelijk: trots, hebzucht, gulzigheid, begeerte, luiheid, jaloezie en woede. Een Engelse schrijver zegt dat er geen enkele reden is om Maria Magdalena als prostituee te zien. "Hooguit was ze neurotisch, bezeten door een intense depressie of een dodelijke melancholie", zo schrijft F.S. Mead. ⁽²⁾

Zondares

Voor de sensatie is van belang dat velen ervan uitgaan dat ze een publieke vrouw was, die haar lichaam verkocht voor geldelijk gewin. Ze wordt dan vereenzelvigd met de zondares in het huis van Simon de melaatse. Zondares, zegt men, betekent dan publieke vrouw, wat zo zou kunnen zijn. Haar naam wordt niet genoemd ⁽³⁾, maar men vindt het alleszins acceptabel om haar met Maria te vereenzelvigen (Lukas 7:37). Wij onderstrepen echter de woorden: "Maar er is reden om iedere identificatie van Maria en de zondige vrouw van Lukas 7 te weerstaan." ⁽⁴⁾ De populaire schrijfster Gien Karssen schrijft dat Magdala bekend is "om de slechte zedelijke reputatie en verwoest werd om zijn immorele praktijken." Deze gedachtegang uit

de Talmoed kan hebben meegewerkt aan haar veroordeling door mensen. ⁽⁵⁾ "De kerkelijke overlevering, naar het schijnt door slordig lezen, heeft haar ten onrechte tot een rouwmoedige (berouwvolle, TjdJ) zondares gemaakt en haar vereenzelvigd met de zondares van Lukas 7." ⁽⁶⁾ Ook onze kanttekening geeft geen enkele gedachte in de richting van Maria. Ook de Christelijke Encyclopedie ⁽⁷⁾ weerspreekt de r.k. identificatie van haar met Maria van Bethanië, met de vrouw van Lukas 7 en het noemen van een tehuis voor ongehuwde vrouwen als een Magdalenahuis. In 1324 heeft de Rooms-Katholieke kerk zo'n huis in Napels opgericht voor gevallen vrouwen; ook dit werkt verwarring in de hand. ⁽⁸⁾ H. Bakels in Bijbels woordenboek noemt ook een Magdalenastichting als huis voor gevallen meisjes en vrouwen. ⁽⁹⁾ Ook een film met de titel 'The Magdalena sisters' spreekt zo over gevallen vrouwen die in een klooster werden opgesloten om boete te doen; dat het "in deze kloosters daarnaast tot seksueel misbruik kwam, laat zich raden." ⁽¹⁰⁾

Meditatie

In alle boeken, meestal meditatief geschreven, over Bijbelse personen of over vrouwen in de Bijbel, lezen we van haar. Het zou te

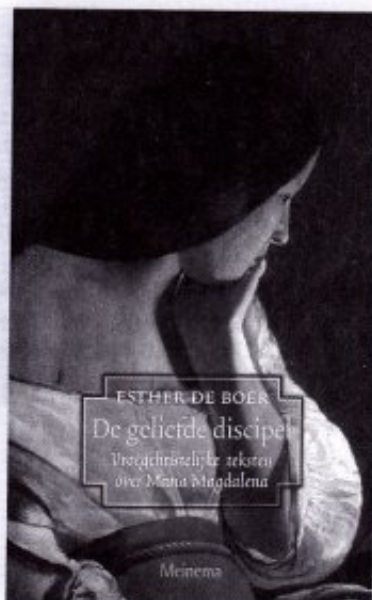
ver voeren om dit alles hier te verwerken. We noemen alleen het boek *Het leven van Maria Magdalena* ⁽¹¹⁾ van ds. C. Harinck, met meditaties over deze stof. Er is ook stof genoeg om mee in te keren tot onszelf. Dit boek *Het leven van Maria Magdalena* is één getuigenis van de liefde van Christus, Die Zich over de allerellendigste wil ontfermen. Het getuigt ook van de wederliefde van een zondares, die door deze Zaligmaker is verlost. Dat we dat persoonlijk en in waarheid mochten kennen door Gods Geest. Een volgende stap is dan dat de verhouding met de Heere Jezus zo goed was, dat ze Zijn naaste discipelin, vriendin en zelfs Zijn vrouw was. Het sensatieverhaal is zo compleet, in zekere zin gemodelleerd naar de verhouding van Simson en de publieke vrouw en David met Bathséba, zij het dat deze beide verhoudingen duidelijk zondig waren. Van deze Maria weten we nog meer vanuit buiten-bijbelse bronnen. Vandaar ook bovengenoemde fantasiën.

Maria Magdalena's herinneringen

Dat gaf de bekende Zweedse schrijfster Marianne Frederiksson stof om een boek over Maria te schrijven onder de titel *Volgens Maria Magdalena*. Daarin geeft dan Maria een terugblik vanuit herinnering over haar leven. Het dikke boek van 319 bladzijden is goed geschreven, heeft een goede compositie en is boeiend. Toch wijs ik het af, ondanks het boeiende, wat het boek alleen gevaarlijker maakt. Het bevestigt mijn mening dat ik Bijbelse romans afwijs omwille van religie/theologie en omwille van psychische redenen, ofwel de invloed op het geestelijke leven en verstaan van de Bijbel. Het is niet goed zulke boeken te schrijven en zich daarin te vermaken. Het motto dat

Maria Magdalena

maakt

Frederiksson haar boek meegeeft is al mis, wezenlijk mis: "Een goed begrip van het christendom is voor ons bijna onmogelijk vanwege de enorme raadselachtigheid waarmee de geschiedenis van de eerste tijd omgeven." (Simone Weil). Een opvatting gedeeld door velen die studie maken van het Christendom van de eerste eeuwen, maar vreemd aan hen die daarvan niets weten. Dat er meerdere groepen waren maar dat een bepaalde vorm het won, is geen juiste voorstelling, die de Christelijke religie vermenselijkt. Frederiksson werkt dit nog uit in haar voorwoord en zegt terecht "zo werd mijn Maria Magdalena geboren." Let wel, dit is niet de Bijbelse persoon! Overigens blijkt dat haar boek meer bedoeld is als religieuze boodschap dan als roman.

In dit boek vindt Christus ook een plaats, veelal in de herinnering van Zijn Persoon en van Zijn woorden bij anderen. We komen in haar boek ook Petrus en Paulus tegen, bezwaren tegen het paulinische christendom, zoals men wel zegt, en de afwijzing van de 'forensische rechtvaardigmakingsleer' zoals verwoord in de Heidelbergse, bezwaren tegen wat de schrijfster noemt wetten en schema's met Joodse achtergrond. Boeiend geschreven, geschreven ook met een zekere kennis van zaken, maar onjuist.

Petrus en Maria Magdalena

Na lezing van het boek van deze Zweedse schrijfster begrijp ik nog duidelijker de tegenstelling tussen het christendom van Petrus en Maria, zoals in Ellips genoemd (zie onder); let wel, deze tegenstelling is geconstrueerd; ze is product van de mens die niet wil vallen onder de geloofsleer der Schrift. Prof. Ouweneel schrijft: In de Petrijnse stroming zou het gaan om de ware leer, de zuivere belijdenis, de orthodoxie, de

strakke structuur en hiërarchie van de kerk. In de Magdaleense stroming echter zou het gaan om het persoonlijke, de mystieke relatie met Christus, om de geldigheid van persoonlijke visioenen en openbaringen, om het opgaan en één worden met God, om de ontdekking van het Goddelijke dat Hijzelf bij de schepping én de herschepping in de mens gelegd heeft." Ook bij M. Green (zie onder) lezen we dat de mens tot zichzelf moet komen, inzicht krijgen, verborgen geheime openbaringen krijgt. Hij waarschuwt tegen verlossing door zulk soort kennis in plaats van verlossing door Christus. Browns Da Vinci Code is een boek met een religieuze achtergrond waar tegen gewaarschuwd moet worden. Een onkundige mensheid drinkt dit in alsof dit het ware Christendom is, terwijl het er haaks op staat.

Afwijzen

Ook M. Green zegt in zijn boek *De boeken die de Kerk afwees* op blz. 204 dat de gnostici zichzelf zagen als het onderdrukt vrouwelijke (Maria), dat werd misbruikt door het chauvinistisch katholieke mannelijke (Petrus). We hebben geen enkele reden om te treuren over het ter ziele gaan van het gnosticisme en ook geen enkele behoefte om het nieuw leven in te blazen (205). Het

gaat daarin uiteindelijk om de natuurgodsdiens, het hedonisme, de levenskracht van de moedergodin, het paganisme of heidendom, het pantheïsme, een mysteriegodsdiens; dat alles vinden we ook in New Age. Het gaat om de verering van het "heilig vrouwelijk", terwijl in de gnostiek vrouwen nimmer een leidende positie hadden.⁽¹²⁾ Terecht wijst de Kerk het gnosticisme en de gnostische geschriften af: "Deze documenten zijn onbetrouwbaar, laat geschreven en schadelijk voor het Christendom", stelt Green terecht, die dus ook het hele Evangelie van Maria Magdalena afwijst (136vv). Ellips⁽¹³⁾ zegt dat "het boek erin slaagt om de onzin die Brown vertelt te ontrafelen, en uiteen te zetten hoe het wel zit met het ontstaan van de canon van het Nieuwe Testament en met de figuur van Maria Magdalena en nog een heleboel kleinere zaken. Hij is gefocust op de ware en valse evangeliën, maar dat doet hij dan ook zeer grondig."

Geliefde discipelin

Ook dr. Esther de Boer noemt dit boek in haar boek *De geliefde discipelin, vroeg-christelijke teksten over Maria Magdalena*.⁽¹⁴⁾ Ze geeft een bloemlezing van deze teksten.⁽¹⁷⁾ Ze behandelt op deskundige en

Besproken boeken

- Esther de Boer, *De geliefde discipelin. Vroegchristelijke teksten over Maria Magdalena*. Zoetermeer: uitgeverij Meinema, 2006. 268 pp., € 19,90. ISBN 9021140748.
- Michael Green, *De boeken die de Kerk afwees. Fictie of waarheid in de Da Vinci Code*. Vaassen: uitgeverij Medema, 2006. 220 pp., € 14,95. ISBN 9063534728.
- Marianne Frederiksson, *Volgens Maria Magdalena*. Breda: uitgeverij De Geus, 1999. 319 blz., € 15,00. ISBN 9052265321.

akelijke wijze, in prettig leesbare taal met citaten, deze materie, zij het dat we haar uitgangspunten niet kunnen delen. Dat is niet haar enige boek over Maria Magdalena, want ze schreef ook *Maria Magdalena, de mythe voorbij* en *The gospel of Mary. Listening to the beloved discipelin*. Daarnaast is me bekend dat er nog een roman is van de hand van de Amerikaanse schrijfster Ellen Hunderson Traylor ("een moderne vrouwelijke auteur")¹⁵, met de suggestieve titel *Maria Magdalena, de vrouw met een erleden*. Bij haar zijn alleen fantasie-erhalen en geen objectieve weergave van feiten (blz. 9). De proloog is alleen sensatie aan laag niveau en de volgende hoofdstukken zijn puur verzonnen. Ik vind het een slecht boek! Ik heb dit boek niet uitgelezen, maar mezelf niet verder te bezoedelen met hetgeen zij schrijft. Ik acht dit een ethisch onverantwoord boek, wat in geen enkele manier niet in een christelijke of reformatorische boekhandel thuis hoort, en ook niet in de gezinnen.

Het is duidelijk, ook volgens dr. De Boer, dat er eigenlijk twee lijnen zijn: de lijn van de mystieke Maria en de lijn van de zondige Maria. Dr. De Boer zegt dat de klassieke beeldvorming van haar als prostituee en ekeerde zondares gebaseerd is op legenden¹⁶; we zijn dat met haar eens. Zij geeft een duidelijk beeld in haar boeken omtrent hetgeen van Maria geschreven is, zij het dan dat we duidelijk vast moeten houden aan het Gods geopenbaarde Woord ons zegt en dat een historisch verantwoord beeld is in Maria Magdalena" (240).

Historische feiten?

De stemmen niet in met het antwoord wat dr. De Boer geeft; ze zegt: "Wie het historisch beeld serieus neemt, aanvaardt het

buitenbijbelse Evangelie van Maria als bron van geloof en oefent daarmee kritiek uit op de overtuiging dat de bijbel het afgesloten Woord van God is." (245). Zie, daar gaat het om: de visie op de Bijbel, op de inspiratie, op de canon. Men wil meer ruimte voor zichzelf. Een verlosser die niet te maken heeft met zonde en boete, maar die bevrijdt van de verwarring van de wereld, niet het lijden van Christus maar Zijn grootheid, "niet het geloof in dogma's, maar de innerlijke wil om de Heer te zoeken, te vinden en te volgen." Met die zin eindigt haar boek; deze zin is onbijbels, onreformatorisch, is de mens op zichzelf terugwerpen. Dit gaat over "het nieuwe Menszijn en de bijbehorende levensstijl". Dit miskent de historische betrouwbaarheid van de Schrift. Maria heeft niet iets bijzonders ervaren bij het lege graf, maar Jezus is haar ontmoet.

Uit de constructie van deze Maria Magdalena komt naar voren de onwil van de mens om te buigen onder God en Zijn Woord. Men wil feministisch zijn, de vrouw in het ambt, en maakt zo constructies vanuit eigen conclusie en fantasie, op grond van pseudo-evangelieën. Al met al een droeve gang van zaken, die zeer breed gedragen wordt, gezien boeken en film die haaks staan op de historische Jezus van de Het Evangelie, Die Dezelfde is als de gepredikte Christus van de N.T.-brieven.

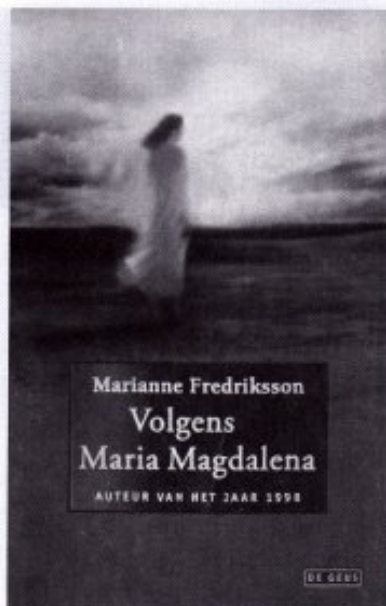
Vroeg Christendom

Wie zich verdiept in de eerste eeuwen van het Christendom, vindt haar naam ook terug in een zogenaamd evangelie van Maria Magdalena, waarop ook M. Frederiksson haar roman baseert. Het gaat dan om een geschrift uit de zogenaamde Magdaleense lijn van een groepering Christenen. Veelal gaat men dan ook uit van Christus' opdracht

aan haar om Zijn opstanding te melden aan de discipelen. Ik gebruik 'melden', maar anderen gebruiken het woord 'prediken' en 'evangeliseren'. Van daaruit komt men er ook eerder toe haar tot vrouwelijke apostel te maken en het predikantschap voor de vrouw te verdedigen als Bijbelse zaak, inzet van Jezus, die niet meedeed aan de achterstelling van de vrouw, zoals dat in het Jodendom te doen gebruikelijk was. Het zal duidelijk zijn dat we deze redenering en lijn afwijzen. We houden ons aan het geopenbaarde en geïnspireerde Woord en hebben geen alternatieve en toegevoegde evangelieën, vanuit welke sektarische hoek ook, nodig. Voor de kerkgeschiedenis zijn deze evangelieën van een zeker belang. In het artikel over het Judas-evangelie in het vorige nummer van Standvastig stond de volgende zinsnede: "Ook het blad Ellips van maart 2006 schreef over deze geschriften; het blad zegt dat gnostiek een verzamelaar is voor nogal uiteenlopende stromingen binnen de vroege christenheid. In dit blad wordt gezegd dat de Petrijnse lijn het gewonnen heeft: de ware leer, de zuivere belijdenis, de orthodoxie, de strakke structuur en de hiërarchie van de kerk. Dat is dan het verwijt van de Gnostici aan de officiële kerk. De andere lijn was die van Maria Magdalena." Trouw¹⁶ noemt dit evangelie een "apocriefe tekst die de canon niet haalde." Het gaat dus duidelijk om een ketterse zijlijn in het vroege Christendom. Een lijn die tot op heden doorgaat alleen via fantasie, waarmee de boze vele mensen bedriegt.

DE BOEKEN DIE DE KERK AFWEES

FICTIE OF WAARHEID IN DE DA VINCI CODE

Da Vinci Code

Maar ook onze tijd besteedt veel aandacht aan Maria. We noemden al de roman van Frederiksson. Ik denk eveneens aan Dan Browns bekende en beruchte boek 'de Da Vinci Code', waartegen vanuit de r.-k. kerk terecht gewaarschuwd wordt. Er staat veel onzin in dit boek.⁽²⁰⁾ Er wordt dan gezegd dat Maria Magdalena staat op het beroemde schilderij van het Heilig Avondmaal van Da Vinci; ook Josh McDowell ontkent dit, en andere zaken omtrent Maria, in zijn boek over de Da Vinci Code.⁽²¹⁾ Het boek van Dan Brown verdraait Gods Woord en geeft een verkeerd beeld van het Christendom. Het boek is enorm populair en inmiddels is het ook verfilmd; ook dat is een kassucces. Dr. Janse⁽²²⁾ schreef dat dit boek vol staat met historische onjuistheden, discrepanties en fabricaties. De kerk zou met leugen en geweld haar eigen machtspositie vasthouden. "Brown laat miljoenen mensen erin tuinen" schreef het RD⁽²²⁾ en Enny de Bruijn schreef dat de Da Vinci Code schudt aan de

fundamenten van het hele orthodoxe Christendom. Dan Brown, die zich ook Christen noemt, schreef ook "Het Bernini mysterie", waar de kerk ook niet positief over kan zijn.

Insinuatie

De onkundige wereld neemt via zulke boeken en films kennis van wat men denkt de Bijbel te zijn. Zou men geloven dat er kinderen van Christus en Maria zijn die hun afstammelingen in Frankrijk hebben, terwijl de kerk deze gegevens bewust achterhoudt? Voor mijn gevoel zijn deze zaken absurd. Dit is Bijbel en Christendom bewust verdacht maken. W.J. Ouweneel⁽²³⁾ noemt dit schandalige insinuatie. Het komt ook voor in de musical Jesus Christ Superstar. Zelfs ds. M.L. King moet dit geloofd hebben. Wie studie wil maken over dit onderwerp, of het dan het boek van Dan Brown betreft of ook hetgeen gezegd en geschreven is over Maria Magdalena, kan nog maanden vooruit met studie. Hetgeen wij schrijven is slechts een druppel van het vele wat over Maria en het boek van Dan Brown verscheen. De fictie behaagt het vlees, in tegenstelling tot de Waarheid die in Christus is.

Staphorst, Tj. de Jong V.D.M.

Dhr. J. Slavenburg plaatst dit evangelie bij de esoterische christenen, "door new age geïnspireerd", die de 'iconen van het kwaad' herzien; 'Maria Magdalena is geen hoer meer, Judas niet langer de personificatie van het kwaad'.⁽¹⁷⁾ In het evangelie van Philippus staat dat "Christus haar vaak op de mond kust en meer van haar hield dan de andere discipelen", alhoewel blijkt dat dit evangelie niets van lichamelijke zinnelijkheid moet hebben en kussen in geestelijke zin is bedoeld.⁽¹⁸⁾ In het evangelie van Maria is zij de troosteres, symbool van de Goddelijke Wijsheid en van de Kerk.

We noemden de Petrijnse lijn, die het gewonen heeft in de vroege kerk, zo men zegt; dat blijkt uit de vernietiging van gnostische geschriften en het degraderen van Maria tot zekere prostituee. De gnostiek stelde man en vrouw volledig op één lijn als ze maar door de Geest geïnspireerd werden.⁽¹⁹⁾ W. J. Ouweneel werkt deze beide lijnen uit in Ellips. Het gaat om twee verschillende kerktypen ofwel soorten christendom.

noten

1) vgl. ook The Three Marys, A. Moody Stuart, Banner of Truth Trust. 2) in: Who is who in the Bible? Spire Books. 1973, blz. 207. Zie ook dr. A. Kuyper, Vrouwen uit de heilige Schrift, Kok, Kampen, 4e druk blz. 149) 3) Vrouwen als u en ik, A.M. de Moor-Ringnalda, Kok, Kampen, 2e druk, blz. 207 4) Illustrated Bible dictionary Deel II blz. 60. Zie ook Zondervan deel 4, blz. 106. Fausset's Bible dictionary). 5) Nogmaals Manninne, Buijten en Schipperheijn, Amsterdam, 1979, blz. 179). 6) Prisma blz. 289. 7) deel 4, blz. 583. 8) Nogmaals Manninne 179. 9) blz. 283. 10) blz. 16, dr. De Boer 11) Groen, Heerenveen 1998. 12) Green 193v 13) Juni 2006, blz. 30 14) 2005, Meinema, oetermeer. 15) uitgegeven door uitgeverij Barnabas 2005) 16) Trouw, 6 april 2006 17) Trouw 8 april 2006. 18) Ellips, 25. 19) Ellips, 26. 20) Ellips, 27. 21) zie pagina 83-99; het is een uitgave die dit jaar in Nederlandse vertaling verscheen; de uitgever is Grace Publication House; in Ellips van juni 2006 wordt dit boek besproken, evenals het in dit artikel genoemde boek van M. Green. 22) RD d.d. 17 mei 2006. 23) Ellips, blz. 25.